



Ministerstvo financií  
Slovenskej republiky



# Súčasný stav v riešení faktorizácie a diskrétneho logaritmu

Marek Sýs

29. október 2014



# Obsah

## Kryptosystémy verejného kľúča

- Charakteristika.
- Ťažké výpočtové problémy

## Generické metódy

- Metódy na faktorizáciu
- Metódy na riešenie diskretného logaritmu

## Sitá číselných polí

- Kvadratické sito
- Index calculus
- Zložitosť
- Súčasný stav



# PKC - Kryptosystémy verejného kľúča

Dešifrovanie so znalosťou tajnej informácie  
- ťažký výpočtový problém

Problém faktorizácie - RSA, Rabinov

Problém diskretného logaritmu –  
ElGamal, DSA, Eliptické krivky

Diffie-Hellman problém - Diffie-Hellman protokol

# Ťažké výpočtové problémy

- Faktorizácia celých čísel:

Pre celé číslo  $n = p \cdot q$  nájdí  $p, q$

- Diskrétny logaritmus

Pre prvočíslo  $p$  a  $g, h$  z  $[1, p-1]$  nájdí  $x$  aby

$$g^x = h \pmod{p}$$

- Diffie-Hellman

Pre prvočíslo  $p$  a  $g, g^x, g^y$  z  $[1, p-1]$  nájdí  $g^{xy}$

# Ťažké výpočtové problémy

- Faktorizácia celých čísel:

Pre celé číslo **221** = **p.q** nájsi p,q

- Diskrétny logaritmus

Pre prvočíslo **p** a **g,h** z  $[1,p-1]$  nájsi **x** aby

$$g^x = h \text{ mod } p$$

- Diffie-Hellman

Pre prvočíslo **p** a **g**,  **$g^x$** ,  **$g^y$**  z  $[1,p-1]$  nájsi  **$g^{xy}$**



# Ťažké výpočtové problémy

- Faktorizácia celých čísel:

Pre celé číslo **221** = **13.17** nájsť  $p, q$

- Diskrétny logaritmus

Pre prvočíslo  $p$  a  $g, h$  z  $[1, p-1]$  nájsť  $x$  aby

$$g^x = h \pmod{p}$$

- Diffie-Hellman

Pre prvočíslo  $p$  a  $g, g^x, g^y$  z  $[1, p-1]$  nájsť  $g^{xy}$

# Ťažké výpočtové problémy

- Faktorizácia celých čísel:

Pre celé číslo **221** = **13.17** nájdí  $p, q$

- Diskrétny logaritmus

Pre prvočíslo  $p$  a  $g, h$  z  $[1, p-1]$  nájdí  $x$  aby

$$2^x = 5 \pmod{11}$$

- Diffie-Hellman

Pre prvočíslo  $p$  a  $g, g^x, g^y$  z  $[1, p-1]$  nájdí  $g^{xy}$

# Ťažké výpočtové problémy

- Faktorizácia celých čísel:

Pre celé číslo **221** = **13.17** nájdí  $p, q$

- Diskrétny logaritmus

Pre prvočíslo  $p$  a  $g, h$  z  $[1, p-1]$  nájdí  $x$  aby

$$2^4 = 5 \text{ mod } 11$$

- Diffie-Hellman

Pre prvočíslo  $p$  a  $g, g^x, g^y$  z  $[1, p-1]$  nájdí  $g^{xy}$





# Ťažké výpočtové problémy

- Faktorizácia celých čísel:

Pre celé číslo **221** = **13.17** nájdí  $p, q$

- Diskrétny logaritmus

Pre prvočíslo  $p$  a  $g, h$  z  $[1, p-1]$  nájdí  $x$  aby

$$2^4 = 5 \text{ mod } 11$$

- Diffie-Hellman

Pre prvočíslo  $p$  a  $(g, g^x, g^y) = (2, 5, 9)$  nájdí  $2^{xy}$

# Ťažké výpočtové problémy

- Faktorizácia celých čísel:

Pre celé číslo **221** = **13.17** nájsi  $p, q$

- Diskrétny logaritmus

Pre prvočíslo  $p$  a  $g, h$  z  $[1, p-1]$  nájsi  $x$  aby

$$2^4 = 5 \pmod{11}$$

- Diffie-Hellman

Pre prvočíslo  $p$  a  $(2, 2^4=5, 2^6=9)$  nájsi  $2^{24}$



# Generické algoritmy

Generické – nevyužívajú špecifické vlastnosti grupy

Faktorizácia – Pollard Rho, Pollard p-1, Lenstrov alg.

Zložitosť: Pollard Rho  $O(\sqrt{p})$

(p – najmenší faktor n)

DLP – Shanks, Pollard Rho, Pohlig-Hellman

Pohlig-Hellman + Pollard Rho

Zložitosť:  $O(\sqrt{p})$

(p – najväčší faktor rádu grupy)



## Voľba parametrov.

RSA –  $p, q$  také aby  $p-1$  malo veľké faktory

$$p = 59, p - 1 = 29 \cdot 2 \text{ (Sophie Germain)}$$

DLP –  $g$  generátor grupy  $[1, \dots, p-1]$

$$\text{generátor grupy: } M = \{ g^1, g^2, \dots, g^m = 1 \}$$

$$(Z_{11}, \cdot) \quad g = 2 \quad 2, 4, 8, 16=5, 10, 9, 7, 3, 6, 1 = 2^{10}$$

$$4 \text{ nieje } 4, 5, 9, 3, 1 = 2^5$$

(rád grupy teda **5** nie **10** !!!)

## Kvadratické sito - základná myšlienka

$$a^2 = b^2 \pmod{n}$$

$$n \text{ delí } a^2 - b^2 = (a - b) \cdot (a + b)$$
$$p \cdot q \text{ delí } (a - b) \cdot (a + b)$$

1.  $p, q$  delí  $(a - b)$
2. len  $p$  delí  $(a - b)$  tj.  $\gcd(a - b, n) = p$   
(Euklidov algoritmus)

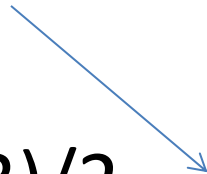


## Kvadratické sito - naivný prístup

$$a_i = \sqrt{n} + i$$

$$a_i^2 \bmod n \stackrel{?}{=} b^2$$

“stačí” prehladať  
 $[\sqrt{n}, (p+q)/2]$

$$(17 + 83)/2$$


$a_i$	$b_i = a_i^2 \bmod 1411$
38	33
39	110
40	189
41	270
42	353
43	438
44	525
...	
50	1089 = 33*33



## Kvadratické sito – skladanie relácií

Cieľ: získať rovnosť  $a^2 = b^2 \pmod n$

Možno použiť viaceré  $\mathbf{b}_i$

$$a_i^2 = \mathbf{b}_i \pmod n \qquad 40^2 = 189 \pmod{1411}$$

$$a_j^2 = \mathbf{b}_j \pmod n \qquad 44^2 = 525 \pmod{1411}$$

$$a_i^2 \cdot a_j^2 = \mathbf{b}_i \cdot \mathbf{b}_j \pmod n \qquad 189 \cdot 525 = 315^2$$



## Kvadratické sito – skladanie relácií

Idea: rozložiť do malých prvočísel (prvočíselná báza **B**)  
a vynásobiť vhodné

$$189 = 3.3.3.7$$

$$525 = 3.5.5.7$$

$$189.525 = 3^4 5^2 7^2$$

$a_i$	$b_i$	rozklad
38	33	3.11
39	110	2.5.11
40	189	3.3.3.7
41	270	2.3.3.3.5
42	353	
43	438	2.3.
44	525	3.5.5.7





## Kvadratické sito – skladanie relácií

Idea: rozložiť do malých prvočísel (prvočíselná báza B)  
a vynásobiť vhodné

$$189 = 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 7$$

$$525 = 3 \cdot 5 \cdot 5 \cdot 7$$

$$189 \cdot 525 = 3^4 \cdot 5^2 \cdot 7^2$$

$a_i$	$b_i$	2	3	5	7	11
38	33		1			1
39	110	1		1		1
40	189		3		1	
41	270	1	3	1		
44	525		1	2	1	



## Kvadratické sito – skladanie relácií

Idea: rozložiť do malých prvočísel (prvočíselná báza B)  
a vynásobiť vhodné

$$189 = 3 \cdot 3 \cdot 3 \cdot 7$$

$$525 = 3 \cdot 5 \cdot 5 \cdot 7$$

$$189 \cdot 525 = 3^4 \cdot 5^2 \cdot 7^2$$

$$33 \cdot 110 \cdot 189 \cdot 270 \cdot 525 = \\ 2^2 \cdot 3^8 \cdot 5^4 \cdot 7^2 \cdot 11^2$$

$a_i$	$b_i$	2	3	5	7	11
38	33		1			1
39	110	1		1		1
40	189		3		1	
41	270	1	3	1		
44	525		1	2	1	



## Báza

Prvočíselná báza  $B = \{2, 3, 5, \dots, p_N\}$

Hľadáme len čísla  $b_i$  – rozložiteľné do prvočísel z B  
(B-hladké čísla)

$$B = \{2, 3, 5\}$$

$$6 = 2 \cdot 3 \text{ (B-hladké)}$$

$$21 = 3 \cdot 7 \text{ (nie je B-hladké)}$$

# Kvadratické sito – lineárna algebra

Hľadáme riadky matice  $M$ , ktorých súčet nám dá riadok s párnymi číslami.

System:

-  $xM = \mathbf{0} \pmod{2}$

$a_i$	$b_i$
38	33
39	110
40	189
41	270
44	525

2	3	5	7	11
	1			1
1		1		1
	3		1	
1	3	1		
	1	2	1	

- riedky systém – málo  $d$  nenulových riadkov
  - Wiedemann, Block Lanczos  $O(d \cdot N^2)$



## Kvadratické sito

Voľba prvočíselnej faktorovej bázy  $B = \{2, 3, 5, \dots, p_N\}$   
veľkosti  $N$ .

1. Hľadanie relácií -

B-hladké  $\mathbf{b}_i = a_i^2 \bmod n$  (preosievanie, sito)

malé  $N$  ťažko nájsť B-hladké

veľké  $N$  ľahko nájsť B-hladké

2. Lineárna algebra – riešenie sústavy mod 2

– aspoň  $N$  relácií ( zložitosť  $O(d \cdot N^2)$ )



# Index calculus – základná myšlienka

Hľadáme  $x$  pre  $g^x = h \pmod p$

Pre

$$g^{a_i} = b_i \pmod p$$

hľadáme také  $b_i$  aby ich súčin bol  $h$

$$g^{a_0+a_1} = b_0 b_1 = h \pmod p$$

$$x = a_0 + a_1 \pmod{p-1}$$

## Index calculus – základná myšlienka

Hľadáme  $x$  pre  $g^x = h \pmod p$

$$2^x = 5 \pmod{11}$$

Pre

$$g^{a_i} = b_i \pmod p$$

$$2^8 = 3 \pmod{11}$$

$$2^6 = 9 \pmod{11}$$

hľadáme také  $b_i$  aby ich súčin bol  $h$

$$g^{a_0+a_1} = b_0 b_1 = h \pmod p$$

$$2^{14} = 3 \cdot 9 = 5 \pmod{11}$$

$$x = a_0 + a_1 \pmod{p-1}$$

$$x = 14 \pmod{10} = 4$$



# Index calculus - postup

Podobný – kvadratickému situ

Počítame  $13^x = 11 \pmod{37}$  pre  $B = \{2,3,5,7\}$

1. Hľadanie relácií

hladké  $\mathbf{b}_i = g^{a_i} \pmod{p}$

2. Lineárna algebra

počítanie DLP pre prvky bázy –  $\mathbf{g}^x = p_i \pmod{p}$

3. Počítanie individuálneho logaritmu pre  $\mathbf{h}$



# Index calculus – hľadanie relácií

Idea: Nájsť logaritmy prvkov bázy

$$b_i = g^{a_i} \text{ mod } p$$

$$b_i = 13^{a_i} \text{ mod } 37$$

$a_i$	$b_i$	2	3	5	7
2	21		1		1
3	14	1			1
4	34	1			
5	35			1	1
6	11				
7	32	5			

$$13^2 = 3 \cdot 7 \quad \text{zlogaritmujem}$$
$$2 = \log(3) + \log(7)$$

# Index calculus – lineárna algebra

Cieľ: Výpočet DLP pre prvky faktorovej bázy B

Riedky systém:

-  $Mx = a \pmod{p-1}$

log 2	log 3	log 5	log 7	$a_i$
	1		1	2
1			1	3
		1	1	5
5				7

$Mx = a \pmod{36}$

$x = (23, 22, 25, 16)$

tj.  $2 = 13^{23} \pmod{37}$

$3 = 13^{22} \pmod{37}$

$5 = 13^{25} \pmod{37}$

$7 = 13^{16} \pmod{37}$



# Index calculus – individuálny logaritmus

$$2 = 13^{23} \pmod{37}$$

$$3 = 13^{22} \pmod{37}$$

$$5 = 13^{25} \pmod{37}$$

$$7 = 13^{16} \pmod{37}$$

$$13^x = \mathbf{11} \pmod{37}$$

$h = 11$  sa nedá rozložiť do B (nie je B-hladké)

Vynásobíme prvkom z B a zistíme hladkosť

$$11 \cdot 7 = 3 \quad \text{tj.} \quad \log(11) = \log(3) - \log(7)$$

$$\log(11) = 22 - 16 = 6$$



# Sitá polí (Field sieve) - prehľad

Pracujú v iných štruktúrach –  
ľahšie hľadanie B-hladkých čísel

Všeobecné číselné (GNFS)

Špeciálne číselné (SNFS) – vhodné pre špeciálne čísla  
 $p^N - 1, p^N + 1$

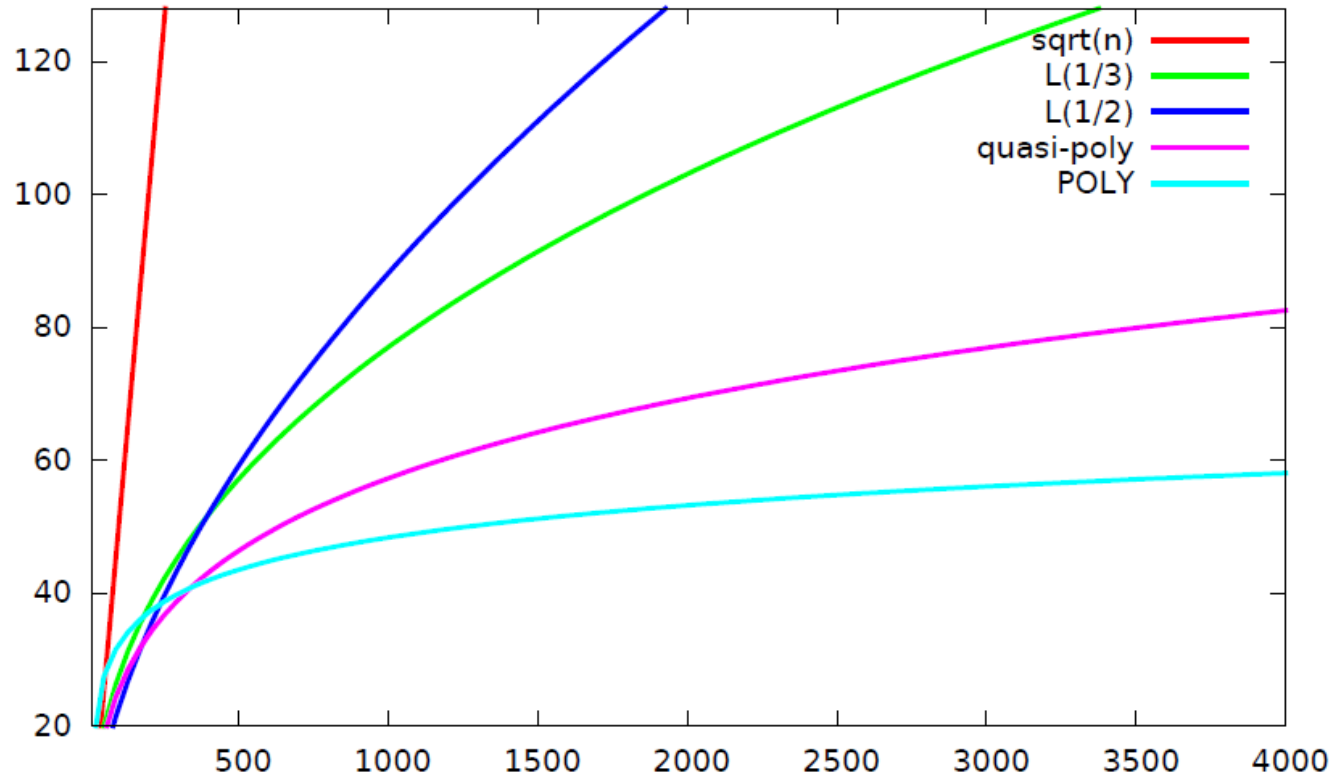
Násobné číselné (MNFS)

Funkčné (FFS)



# Sitá – prehľad zložitosti

Zložitosť pre číslo  $n$  -  $L[a,c] = e^c (\log n)^a (\log \log n)^{1-a}$





# Sitá – prehľad zložitosti

Faktorizácia -  $L(1/3, 1.92)$  pre GNFS

Konečné polia – zovšeobecnenie poľa  $Z_p$

DLP – malá charakteristika poľa -  $L(1/3, 1.52)$

stredná charakteristika -  $L(1/3, 2.42)$

veľká charakteristika -  $L(1/3, 1.92)$



# Faktorizácia rekordy

Číslo	číslic	Dátum	čas	Sito
<a href="#">C158</a>	158	2002	3.4 CPU rokov	GNFS
<a href="#">RSA-160</a>	160	2003	2.7 CPU rokov	GNFS
<a href="#">RSA-576</a>	174	2003	13.2 CPU rokov	GNFS
<a href="#">C176</a>	176	2005	48.6 CPU rokov	GNFS
<a href="#">RSA-200</a>	200	2005	121 CPU rokov	GNFS
<a href="#">RSA-768</a>	232	2009	3,300 CPU rokov	GNFS
$6^{353}-1$	275	2005	0,5 roka*	SNFS
$2^{1039}-1$	313	2006	0,7 roka*	SNFS
$2^{1061}-1$	320	2012	1,5 roka*	SNFS

CPU = 1Ghz pentium



# Faktorizácia RSA-768

Relácií - 64 334 489 730 (5 TB)

- 47 762 243 404 (bez duplicit)

- 1.75 roka

Faktorová báza - 35 288 334 017 (ideálov)

Nezávislých relácií - 2 458 248 361

(1 697 618 199 ideálov)

- Systém - 192 796 550 x 192 795 550 (105 GB)

- hustota - 144 čísel na riadok

- 119 dní





## DLP rekordy

Číslo	číslic	Dátum	Čas - hod	Sito
431	130	2005	8000	NFS
530	160	2007	??	NFS
596	180	2014	130 (rokov)	NFS
$2^{6168}$	4080		550	NFS
$3^{6.137}$	1303	2014	920	NFS
$2^{9234}$	9234		398 000	NFS
ECC – 112 bit prvočíslo	34	2009	876 000*	Pollard
Koblitz ECC- 113 bit	34	2014	10 368'	Pollard

\* PlayStation, 'Virtex-6 FPGA



# Bezpečnosť a veľkosti kľúčov

Útočník	Cena \$	Hardware	Min. bezpečnosť
Hacker	0	PC	53
Malá organizácia	10K	PC	64
Stredná	300K	FPGA	68
Veľká organizácia	10M	FPGA	78
Tajná služba	300M	ASIC	84

Veľkosť kľúča RSA / DL	Bezpečnosť
1024	73
1536	89
2048	103



# Odporúčané veľkosti kľúčov

## RSA/DL kryptosystémy

- 1024 sa nepovažuje za bezpečné
- 2048 bezpečné do 2030
- 3072 bezpečné po 2030

## ECC – 160 sa nepovažuje za bezpečné

- 224 bezpečné do 2030
- 256 bezpečné po 2030



# Otázky a diskusia

Ďakujem za pozornosť